

żadnemu sensownemu celowi. Z pewnością nie stanowi to przykładu dobrego sprawowania rządów. Należy jedynie mieć nadzieję, że począwszy od 1 czerwca 2009 r. będzie obowiązywała lepsza procedura, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006 (REACH).

10.2 Komitet zwraca również uwagę na długi czas, jaki był potrzebny na doprowadzenie tej sprawy do końca. Pierwszy wykaz priorytetowy został opublikowany w maju 1994 r. Nawet jeżeli obecny wniosek zostanie rozpatrzony w trybie pilnym, o co wystąpiono, przepisy te będą miały niewielki wpływ na rynek do końca 2010 r. (a nawet wtedy trudno będzie się spodziewać odczuwalnej poprawy zdrowia ludzkiego). Trudno też przypisać całą winę za zaistniałe opóźnienia producentom, którzy mieli dostarczyć dane będące podstawą sprawozdania z oceny ryzyka, gdyż dane te dostępne są już od jakiegoś czasu. Jeżeli opóźnienie wynika z braku zasobów w Komisji lub jej komitetach naukowych bądź innych organach i agencjach odpowie-

dzialnych za bezpieczeństwo ogółu społeczeństwa, problemy te należy jednoznacznie rozwiązać, zanim po 1 czerwca 2009 r. pojawi się o wiele większe obciążenie, w znacznej mierze nieuporządkowane pod względem priorytetów.

10.3 EKES wyraźnie popiera deklarację Rady z 2004 r. w sprawie zwalczania terroryzmu i różne wynikające z niej działania oraz uważa, że społeczeństwo obywatelskie ma do odegrania kluczową rolę w tej dziedzinie. Z tego względu Komitet żywi nadzieję, że będzie uznawany za ważnego i potrzebnego partnera w rozmowach oraz zainteresowaną stroną w tym procesie, zaznaczając przy tym, że obecnie trwają prace nad wieloma opiniami związanymi z tą problematyką. Ustalenie odpowiednich działań i dróg legislacyjnych w celu umożliwienia wszystkim zainteresowanym stronom skutecznego wyrażenia swojej opinii we właściwym czasie będzie miało kluczowe znaczenie dla uzyskania długotrwałego pokoju i bezpieczeństwa w UE i wokół niej.

Bruksela, 12 marca 2008 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Dimitris DIMITRIADIS

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady ustanawiającego wspólne przedsięwzięcie „Ogniwa paliwowe i technologie wodorowe”

COM(2007) 571 wersja ostateczna — 2007/0211 (CNS)

(2008/C 204/04)

Dnia 30 listopada 2007 r. Rada Unii Europejskiej, działając na podstawie art. 95 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie

wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady ustanawiającego wspólne przedsięwzięcie „Ogniwa paliwowe i technologie wodorowe”

Sekcja Jednolitego Rynku, Produkcji i Konsumpcji, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię dnia 27 lutego 2008 r. Sprawozdawcą był Gérard DANTIN.

Na 443. sesji plenarnej w dniach 12-13 marca 2008 r. (posiedzenie z dnia 12 marca 2008 r.) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny 117 głosami, 7 osób wstrzymało się od głosu, przyjął następującą opinię:

1. Wnioski i zalecenia

1.1 Komitet popiera decyzję o ustanowieniu wspólnego przedsięwzięcia „Ogniwa paliwowe i technologie wodorowe”. Jego zdaniem ten sposób na ponowne ożywienie inwestycji w dziedzinie B+R może stanowić dla przedsiębiorstw pewne ramy odniesienia umożliwiające przewyżczenie obecnej fragmentacji finansowania wspólnotowego i koordynację często nadmiernie rozproszonych prac badawczych, co sprzyjałoby ich skuteczności.

1.2 Z zadowoleniem przyjmuje fakt, że wybrano ten sektor, gdyż wiąże się on ze strategią lizbońską, z celami barcelońskimi

w odniesieniu do środków przeznaczonych na B+R, a także z innymi obszarami polityki wspólnotowej dotyczącymi zwłaszcza środowiska naturalnego i rozwoju zrównoważonego.

1.3 Wyrażając pozytywną opinię na temat omawianej decyzji, Komitet zamierza po pierwsze podkreślić znaczenie, jakie ma dla UE strategia zaproponowana w dziedzinie inwestycji i koordynacji prac badawczych. Czyniąc tak, uważa, że strategia ta w istotny sposób wspiera tworzenie europejskiej przestrzeni badawczej.

1.4 Niemniej jednak, ze względu na wielość źródeł finansowania i uczestników oraz znaczące kwoty zaangażowanych

środków wspólnotowych, należałoby lepiej określić wykorzystanie i przydział końcowych wyników badań, szczególnie w odniesieniu do własności intelektualnej i kwestii patentów. Komitet podkreślił już to niedociągnięcie w swych opiniach dotyczących ustanowienia wspólnych przedsięwzięć IIL i Clean Sky. W obecnej wspólnej inicjatywie technologicznej (WIT) może się ono okazać jeszcze bardziej dotkliwe, gdyż wynik końcowy będzie interesować przedsiębiorstwa konkurujące ze sobą na rynku, zwłaszcza producentów samochodów.

1.5 Wreszcie zdaniem Komitetu konieczne jest:

- faktyczne uproszczenie procedur, szczególnie ze względu na negatywną rolę, jaką skomplikowane procedury administracyjne odegrały w poprzednich programach badawczo-rozwojowych. Z tego punktu widzenia Komitet ubolewa, że nie sporządzono rzetelnego podsumowania w celu określenia przyczyn ewentualnych trudności, z jakimi borykały się europejskie platformy technologiczne (EPT), tak by uniknąć innych trudności w przyszłości;
- przeprowadzenie programu informacyjnego umożliwiającego wniesienie wkładu do gromadzenia potrzebnych, prywatnych i publicznych, środków finansowych;
- wprowadzenie programu szkolenia zawodowego umożliwiającego dostosowanie kwalifikacji pracowników do miejsc pracy stworzonych przez WIT.

2. Wprowadzenie

2.1 Celem omawianego wniosku dotyczącego rozporządzenia jest ustanowienie jednego z pierwszych partnerstw publiczno-prywatnych w dziedzinie badań i rozwoju na poziomie europejskim. Wniosek ten dotyczy jednej z sześciu wspólnych inicjatyw technologicznych (WIT). Partnerstwo to, noszące nazwę wspólnego przedsięwzięcia na rzecz ogniw paliwowych i technologii wodorowych, dotyczy sektora strategicznego dla dywersyfikacji i przyszłej dostępności energii.

2.2 Ogólnym założeniem tego wspólnego przedsięwzięcia jest umożliwienie podmiotom przemysłowym, państwom członkowskim i Komisji połączenia zasobów w celu realizacji programów badawczych w wymienionych dziedzinach.

2.3 W odróżnieniu od tradycyjnego podejścia, polegającego na finansowaniu pojedynczych projektów ze źródeł publicznych, WIT dotyczą programów badawczych na dużą skalę, o wspólnych strategicznych celach badawczych. To nowe podejście powinno doprowadzić do osiągnięcia masy krytycznej w dziedzinie europejskich badań i innowacji, skonsolidować działania środowiska naukowego najważniejszych sektorów strategicznych i zharmonizować finansowanie projektów, tak aby można było szybciej wykorzystywać wyniki badań. Inicjatywy WIT dotyczą sektorów strategicznych, w których obecnie stosowane instrumenty nie osiągają ani wielkości, ani prędkości wystarczającej do utrzymania lub zdobycia przez Europę wysokiej pozycji w światowej czołówce. Chodzi o takie sektory, w których finansowanie badań ze źródeł krajowych, europejskich i prywatnych może wnieść znaczącą wartość dodaną, zwłaszcza jeśli zachęci się do wzrostu wydatków sektora prywatnego na badania i rozwój.

2.4 Ogniwa paliwowe są to wysokosprawne urządzenia przetwarzające energię, dzięki którym można poważnie ograniczyć łączną emisję gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń.

Pozwalają ponadto na zróżnicowanie zestawu źródeł energii, jako że mogą być zasilane wodorem lub innymi paliwami, takimi jak gaz ziemny, etanol lub metanol, dzięki czemu w znaczący sposób przyczyniają się do ochrony środowiska i walki z jego zanieczyszczeniem.

2.5 W odniesieniu do sektora ogniw paliwowych i technologii wodorowych ogólnym celem WIT „Wspólne przedsięwzięcie na rzecz ogniw paliwowych i technologii wodorowych” jest przyczynienie się do rozwoju zasadniczych dla sektora kompetencji i tym samym wzmocnienie konkurencyjności Europy. Omawiany wniosek zawiera ramy prawne konieczne dla utworzenia wspólnego przedsięwzięcia tego typu.

2.6 Wspólne przedsięwzięcie na rzecz ogniw paliwowych i technologii wodorowych przyczynia się ponadto do realizacji planu działań na rzecz technologii dla środowiska (ETAP) przewidzianego w komunikacie COM(2004) 38 wersja ostateczna, w którym platformę tę zaliczono do priorytetowych instrumentów w ramach planu ETAP.

3. Kontekst i rozważania ogólne

3.1 Niedobory energii i stała niepewność dotycząca źródeł zaopatrzenia stanowią przeszkodę w utrzymaniu jakości życia obywateli i utrzymaniu warunków konkurencyjności przedsiębiorstw europejskich. Czynniki te mogłyby w przyszłości doprowadzić do poważnych skutków, także w kontekście nieustannego braku stabilności i wzrostu cen zasobów energetycznych.

3.2 Z tych powodów wodorowe ogniwa paliwowe mają wielkie znaczenie dla przyszłości; poza tym, że pozwolą na zróżnicowanie dostępnych źródeł energii stanowią one bowiem niezanieczyszczające przetworniki energii, ponieważ jedynym produktem ich działania jest para wodna. Pozostałe typy ogniw zasilanych gazem ziemnym lub innymi paliwami kopalnymi również pozwalają ograniczać emisję zanieczyszczeń, dzięki wyższej wydajności działania.

3.3 Zastosowanie wodoru jako elastycznego nośnika energii może przyczynić się do zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego i stabilizacji cen energii; można go bowiem produkować ze wszystkich źródeł energii pierwotnej, różnicując w ten sposób zestaw paliw używanych w transporcie, który obecnie w 98 % uzależniony jest od ropy naftowej.

3.4 Obroty sektora ogniw paliwowych w skali światowej w roku 2005 r. wynosiły około 300 mln euro, z czego zaledwie 12 % przypadło na Europę; o ile chodzi o inwestycje w dziedzinie badań w 2005 r. szacuje się je na 700 milionów euro, z czego 78 % zrealizowano w Ameryce Północnej, a zaledwie 10 % w Europie.

3.5 Obecna struktura sektora ogniw paliwowych i technologii wodorowych w Europie jest więc całkowicie niezadowalająca, mimo iż przeznaczono już na to znaczne środki publiczne z funduszy UE, a kwestie te zostały uwzględnione w programie badań w dziedzinie energii i transportu 7. programu ramowego. Wysiłki badawcze podejmowane w tej dziedzinie w Europie są dalekie od tego, co dzieje się w innych częściach świata; według przygotowanego przez Komisję Europejską opracowania (projekt „HyLights” DG TREN) Europa znajduje się 5 lat za Japonią i Ameryką Północną w zakresie pojazdów napędzanych ogniwami paliwowymi.

3.6 Bez nowego, konkretnego impulsu do działania w dziedzinie badań i rozwoju, istnieje ryzyko, że w dziedzinie o tak podstawowym znaczeniu jak ogniwa paliwowe i technologie wodorowe zwiększy się opóźnienie rozwoju przemysłowego wobec konkurencji na światowym rynku, co będzie miało negatywne skutki dla rozwoju przemysłowego i zatrudnienia w tym sektorze.

3.7 Podstawowe problemy wyłaniające się po analizie i konsultacjach przeprowadzonych przez Komisję wynikają ze złożoności badań koniecznych dla sektora i z braku konkretnego porozumienia na szczeblu wspólnotowym co do długoterminowego planu inwestycyjnego.

3.8 W tej sytuacji, wobec koniecznych działań w dziedzinie innowacji, które wymagają bardzo wysokich nakładów, wydaje się oczywiste, że żadne przedsiębiorstwo ani żadna instytucja nie są w stanie realizować koniecznych badań we własnym zakresie.

3.9 Obecnie dostępne środki, poza tym, że są niewystarczające, nie są wykorzystywane w najlepszy sposób, o czym świadczą braki w programach lub niepotrzebne dublowanie działań; nie są one odpowiednie do finansowania programu na dużą skalę na poziomie unijnym.

3.10 Europejska branża ogniw paliwowych jest ponadto w niewystarczającym stopniu skoordynowana między różnymi krajami i obszarami działalności (ośrodki akademickie, nowe przedsiębiorstwa przemysłowe, małe i średnie przedsiębiorstwa z sektora high-tech), co utrudnia wspólne wykorzystanie wiedzy i doświadczeń, postęp technologiczny konieczny do poprawy wydajności materiałów i redukcji kosztów, co pozwoliłoby w lepszy sposób odpowiedzieć na oczekiwania nowych potencjalnych klientów.

3.11 Nadanie europejskiego wymiaru dziedzinie badań na rzecz ogniw paliwowych i technologii wodorowych stanowi konieczność; wydaje się bowiem, że jest to jedyna możliwość sprostania trudnym wyzwaniom, z jakimi musi zmierzyć się ten sektor.

3.12 Wybrana forma wspólnego przedsięwzięcia publiczno-prywatnego powinna pozwolić wspólnotowym badaniom i rozwojowi w tym sektorze na poczynienie znacznych postępów w kierunku skutecznego prowadzenia badań, jako że w chwili obecnej trudno jest mu osiągnąć niezbędną masę krytyczną. Ma to zasadnicze znaczenie dla przewyższenia obecnej sytuacji, gdzie rozproszone po poszczególnych państwach członkowskich programy badawcze nie są w stanie osiągnąć niezbędnej masy krytycznej, jako że nie dysponują one środkami do sfinansowania koniecznych programów.

4. Spójność

4.1 Punktem odniesienia dla programów badawczych jest 7. program ramowy. Jeśli bowiem pragniemy konkurencyjnej i dynamicznej gospodarki, niezbędne jest pobudzenie inwestycji w B+R.

4.2 Omawiany wniosek wydaje się zgodny z polityką UE w dziedzinie badań i ze strategią lizbońską (konkurencyjność), jak również z celami barcelońskimi (wydatki na badania), w których przewiduje się inwestycje rządu 3 % PKB do roku 2010.

4.3 Wydaje się ponadto zgodny z komunikatem Komisji w sprawie inicjatywy „Europejska polityka energetyczna”, opublikowanym w styczniu 2007 r., a także z europejskim strategicznym

planem w dziedzinie technologii energetycznych (SET), na którego temat Komitet sporządza właśnie opinię ⁽¹⁾ i który ma posłużyć jako podstawa wytycznych w dziedzinie technologii energetycznych na nadchodzące dziesięciolecie. Jest również zgodny z innymi dziedzinami działań wspólnotowych, takimi jak ochrona środowiska i rozwój zrównoważony.

5. Wniosek Komisji

5.1 Wniosek dotyczący rozporządzenia Rady ustanawiającego wspólne przedsięwzięcie „Ogniwa paliwowe i technologie wodorowe” [COM(2007) 571 wersja ostateczna] odnosi się do postanowień siódmego programu ramowego, będącego przedmiotem decyzji nr 1982/2006/WE, które przewidują wkład Wspólnoty w ustanowienie długoterminowych partnerstw publiczno-prywatnych w skali europejskiej, w dziedzinie badań naukowych.

5.2 Partnerstwa te przyjmują formę „wspólnych inicjatyw technologicznych” (WIT) i wywodzą się z dawnych „europejskich platform technologicznych” (EPT).

5.3 W swojej decyzji nr 971/2006/WE dotyczącej programu szczegółowego „Współpraca” Rada podkreśliła konieczność ustanowienia partnerstw publiczno-prywatnych i określiła sześć sektorów, w których utworzenie wspólnych inicjatyw technologicznych mogłoby pobudzić europejskie badania naukowe:

- **ogniwa wodorowe i ogniwa paliwowe**,
- aeronautyka i transport lotniczy ⁽²⁾,
- leki innowacyjne ⁽³⁾,
- wbudowane systemy informatyczne ⁽⁴⁾,
- nanoelektronika ⁽⁵⁾,
- GMES (ogólnoświatowy monitoring stanu środowiska i bezpieczeństwa).

5.4 W związku z tą ogólną strategią omawiany wniosek dotyczący rozporządzenia [COM(2007)571 wersja ostateczna] przewiduje realizację wspólnej inicjatywy technologicznej w zakresie ogniw paliwowych i technologii wodorowych poprzez ustanowienie wspólnego przedsięwzięcia pod nazwą „Ogniwa paliwowe i technologie wodorowe”.

5.5 Wspólne przedsięwzięcie uznaje się za organizację międzynarodową posiadającą osobowość prawną w rozumieniu art. 22 dyrektywy 2004/17/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. i art. 15 dyrektywy 2004/18/WE. Jego siedziba mieścić się będzie w Brukseli, a działalność zostanie zakończona 31 grudnia 2017 r., o ile Rada nie postanowi odroczyć tego terminu zmieniając omawiane rozporządzenie.

5.6 Główne cele planu, jakie przyświecały Komisji podczas ustanawiania wspólnego przedsięwzięcia, wymieniono szczegółowo w artykule I.2 statutu wspólnego przedsięwzięcia, w załączniku do omawianego projektu rozporządzenia:

- zapewnienie Europie miejsca w światowej czołówce w dziedzinie ogniw paliwowych i technologii wodorowych;

⁽¹⁾ TEN/332: Europejski strategiczny plan w dziedzinie technologii energetycznych, sprawozdawca: Josef ZBORIL.

⁽²⁾ Dz.U. C 44, 16.2.2008, str. 11 (INT/364).

⁽³⁾ Dz.U. C 44, 16.2.2008, str. 1 (INT/363).

⁽⁴⁾ Dz.U. C 44, 16.2.2008, str. 15 (INT/370).

⁽⁵⁾ Dz.U. C 44, 16.2.2008, str. 19 (INT/369).

- umożliwienie przyjęcia się na rynku ogniw paliwowych i technologii wodorowych, co przyniesie znaczące korzyści dla całego społeczeństwa w następstwie oddziaływania sił rynkowych;
- osiągnięcie masy krytycznej prac badawczych, pozwalającej przemysłowi, inwestorom publicznym i prywatnym, decydentom i innym zainteresowanym podmiotom nabrać zaufania co do uczestnictwa w długoterminowym programie;
- pozyskanie dalszych nakładów na badania, rozwój techniczny i demonstracje od przemysłu oraz ze środków krajowych i regionalnych;
- utworzenie europejskiej przestrzeni badawczej;
- pobudzanie innowacji i powstawania nowych łańcuchów wartości obejmujących MŚP;
- ułatwianie współpracy przemysłu, uczelni wyższych i ośrodków badawczych w dziedzinie badań podstawowych;
- zachęcanie do uczestnictwa nowych państw członkowskich i krajów kandydujących;
- wspieranie opracowania nowych regulacji prawnych i norm, celem usunięcia sztucznych barier utrudniających technologiom wodorowym wejście na rynek;
- zapewnienie społeczeństwu rzetelnych informacji na temat bezpieczeństwa wodoru oraz związanych z nowymi technologiami korzyści dla środowiska, bezpieczeństwa dostaw, kosztów energii oraz zatrudnienia.

6. Podstawa prawna

6.1 Wniosek obejmuje rozporządzenie Rady, do którego załączono statut wspólnego przedsięwzięcia. Jego podstawą jest art. 171 traktatu. Wspólne przedsięwzięcie będzie organizmem wspólnotowym, którego bilans podlegać będzie postanowieniom art. 185 rozporządzenia Rady nr 1605/2002 (WE Euratom). Trzeba więc będzie uwzględnić fakt, że inicjatywa ta ze względu na swój charakter należy do partnerstw publiczno-prywatnych korzystających ze znacznego udziału sektora prywatnego, przynajmniej równego udziałowi sektora publicznego.

7. Skład

7.1 Członkowie założyciele wspólnego przedsięwzięcia:

- a) Wspólnota Europejska, reprezentowana przez Komisję Europejską;
- b) Europejskie Zrzeszenie Branżowe Wspólnej Inicjatywy Technologicznej na rzecz Ogniw Paliwowych i Technologii Wodorowych.

7.2 Po powołaniu wspólnego przedsięwzięcia jego członkiem mogłoby zostać zrzeszenie podmiotów badawczych, reprezentujące organizacje badawcze o charakterze niezarobkowym, pod warunkiem powołania podmiotu mającego za zadanie reprezentować środowisko badawcze.

8. Finansowanie

8.1 Koszty administracyjne wspólnego przedsięwzięcia, wyszczególnione w art. 5 rozporządzenia, są pokrywane w równych częściach przez członków założycieli.

8.2 Koszty operacyjne związane z B+R są pokrywane wspólnie z wkładu finansowego Wspólnoty oraz z wkładów

rzeczowych pochodzących od prywatnych podmiotów prawnych uczestniczących w przedsięwzięciu. Wartość wkładu podmiotów prawa prywatnego powinna co najmniej równać się wartości wkładu Wspólnoty.

8.3 Maksymalna wartość wkładu Wspólnoty we wspólne przedsięwzięcie na pokrycie kosztów funkcjonowania czy też kosztów operacyjnych wynosi 470 mln EUR. Zdaniem Komitetu kwota ta powinna być wyższa z uwagi na znaczenie badań stanowiących przedmiot tego WPT. Co więcej, wysokość kosztów administracyjnych szacuje się na kwotę do 20 mln EUR maksymalnie. Fundusze te pochodzą z programu szczegółowego „Współpraca”, wdrażającego siódmy program ramowy w dziedzinie badań, rozwoju technologicznego i demonstracji, zgodnie z postanowieniami art. 54, ust. 2 lit. b) rozporządzenia nr 1605/2002 (WE, Euratom).

8.4 W przypadku utworzenia zrzeszenia podmiotów badawczych (zob. punkt 7.2), jego wkład wyniesie 1/12 kosztów funkcjonowania, przy jednoczesnym zmniejszeniu wkładu Komisji.

8.5 O ile po roku 2013 (gdy kończy się realizacja 7. programu ramowego) nie zostaną przyznane środki finansowe, w latach 2014-2017 kontynuowane będą tylko te projekty, w przypadku których do dnia 31 grudnia 2013 roku podpisano umowę o przyznanie dotacji.

9. Uwagi ogólne

9.1 EKES pochwała decyzję o ustanowieniu wspólnego przedsięwzięcia na rzecz ogniw paliwowych i technologii wodorowych i popiera związany z nią wniosek dotyczący rozporządzenia COM(2007) 572 wersja ostateczna. Pragnie przede wszystkim podkreślić znaczenie proponowanej strategii na rzecz inwestycji i koordynacji w zakresie badań dla Unii Europejskiej. Co w przypadku tego WPT prowadzi do zwiększenia zróżnicowania koszyka energetycznego, zwłaszcza jeśli chodzi o sektor transportu ⁽⁶⁾.

9.2 Faktycznie bowiem, tak jak stwierdzono w opiniach EKES-u odnoszących się do pozostałych rozporządzeń w sprawie decyzji Rady 2006/971/WE dotyczącej programu szczegółowego „Współpraca”, zdaniem EKES-u ożywienie inwestycji w dziedzinie badań i rozwoju jest odpowiednim sposobem wyposażenia przedsiębiorstw europejskich w solidny model, który pozwala na przewyższenie obecnego rozczłonkowania finansowania wspólnotowego i uniknięcie rozdrobnienia programów.

9.3 EKES od początku gorąco popierał w licznych opiniach konieczność coraz większego zaangażowania się Unii Europejskiej w dziedzinę badań i rozwoju. Jako że nie sposób przytoczyć wszystkich tych wypowiedzi, ograniczymy się do przypomnienia dwóch ostatnich, przyjętych znaczną większością głosów podczas sesji plenarnej w dniach 24-25 października 2007 r., dotyczących wspólnych przedsięwzięć Clean Sky i ENIAC.

9.4 **W ujęciu ogólnym:** w opinii ⁽⁷⁾ w sprawie Zielonej księgi „Europejska Przestrzeń Badawcza: nowe perspektywy” EKES potwierdza, że „popiera cel dotyczący stworzenia (...) infrastruktury badawczej w dziedzinie naukowo-technicznej, która następnie będzie jednak wymagała trwałego i rzetelnego finansowania. (Przypominając, że) głównymi przesłankami powodzenia i celowości tego zamierzenia jest udział odpowiednich instytutów i grup uczelni wyższych z państw członkowskich oraz zaangażowane uczestnictwo przemysłu w projektach technologicznych”.

⁽⁶⁾ CESE 269/2008 — TEN/297: Koszyk energetyczny w sektorze transportu, Sprawozdawca: Edgardo Maria IOZIA.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 44, 16.2.2008, str. 1 (INT/358).

9.5 **W ujęciu szczegółowym:** w opinii ⁽⁸⁾ w sprawie komunikatu Komisji dla Rady i Parlamentu Europejskiego „Raport w sprawie postępu w zakresie użycia biopaliw i innych paliw odnawialnych w państwach członkowskich Unii Europejskiej” — EKES z pełną mocą popiera znaczenie opracowania programów badawczych w dziedzinach objętych omawianym rozporządzeniem.

9.5.1 EKES przypomina tam, że jego zdaniem „trzeba poświęcić szczególną uwagę badaniom w dziedzinie biopaliw, a zwłaszcza biopaliw drugiej generacji, bez pomijania jakkolwiek innych możliwości, takich jak rozwój pozyskiwania wodoru przy wykorzystaniu energii słonecznej czy przetwarzaniu biomasy”.

9.5.2 Następnie stwierdza, że „pomimo ostatnich postępów w badaniach nad produkcją wodoru z biomasy, również przy pomocy biotechnologii lub ze źródeł odnawialnych, ewentualne rozpowszechnienie i sprzedaż pojazdów na wodór jest uwarunkowane znacznymi kosztami związanymi z zakupem ogniw paliwowych. I podsumowując wyciąga wniosek, że by wodór stał się ekonomicznie realistyczną alternatywą energetyczną, muszą ulec obniżeniu koszty jego produkcji. Komitet uważa, że należy wspierać badania nad technologiami związanymi z ogniwami biopaliwowymi, tzn. ogniwami na paliwo biologiczne, wykorzystującymi biokatalizatory na celu przekształcania energii chemicznej w energię elektryczną”.

10. Uwagi szczegółowe

10.1 Zważywszy na ustanowiony złożony system finansowania z wielu źródeł i znaczące kwoty zaangażowanych środków wspólnotowych, Komitet uważa, że należałoby lepiej określić wykorzystanie i przydział końcowych wyników badań. W tym celu należałoby precyzyjniej i wyraźniej określić sprawę patentów i własności intelektualnej zdefiniowanej w art. 17 projektu rozporządzenia czy też art. 1.24 załącznika do statutu przedsięwzięcia, które ograniczają się tylko do wspomnienia o zasadach. W przeciwnym wypadku stanowić to może jeden z drażliwych punktów stojących na przeszkodzie wdrożeniu i funkcjonowaniu WIT na rzecz ogniw paliwowych i technologii wodorowych. Komitet podkreślił już to niedociągnięcie w swych opiniach dotyczących ustanowienia wspólnych przedsięwzięć ILI i Clean Sky. W obecnej WIT może się ono okazać jeszcze bardziej dotkliwie, gdyż wynik końcowy badań będzie interesować przedsiębiorstwa konkurujące ze sobą bezpośrednio na rynku, zwłaszcza producentów samochodów, z których wielu będzie uczestniczyć we wspólnym przedsięwzięciu. Jednocześnie, ze względu na wysokie wspólnotowe nakłady finansowe, należałoby pomyśleć o mechanizmach sprzyjających czer-

paniu zysków z inwestycji europejskich albo przynajmniej o wyrażeniu tej troski w omawianym dokumencie.

10.2 Tak jak to ujęto w punkcie 5.2, WIT wywodzą się z dawnych „europejskich platform technologicznych” (EPT), a tym z kolei niekiedy nie udało się osiągnąć wyznaczonego celu zasadniczego ożywienia badań w Europie. Powodem utworzenia WIT były zwłaszcza pewne trudności, na jakie napotkały EPT, których rolą zasadniczo miało być wniesienie znaczącego wkładu w konkurencyjność przemysłu.

10.2.1 Z tej perspektywy EKES wyraża ubolewanie, że we wniosku Komisji zabrakło bardziej szczegółowego przedstawienia prac dokonanych wcześniej w ramach europejskich platform technologicznych: nie sporządzono żadnego podsumowania, nie podano osiągniętych wyników ani nie przedstawiono stosownych źródeł bibliograficznych. Rzetelne podsumowanie mające na celu precyzyjne ustalenie przyczyn ewentualnych trudności, na jakie napotkały EPT mogłoby pomóc uniknąć trudności w nowej inicjatywie.

10.3 Aby osiągnąć cele wyznaczone WIT na rzecz ogniw paliwowych i technologii wodorowych i w jak największym stopniu wykorzystać potencjał, jaki niesie ta nowa formuła, zdaniem EKES-u konieczne jest:

- faktyczne uproszczenie procedur, szczególnie ze względu na negatywną rolę, jaką skomplikowane procedury administracyjne odegrały w poprzednich programach badawczo-rozwojowych. Ponadto Komitet zwróci szczególną uwagę na to, by wszyscy uczestnicy koniecznie mieli możliwość udziału w wyborze celów i analizie osiągniętych rezultatów;
- szeroki program informacyjny o możliwościach oferowanych przez WIT, zwłaszcza o jego zdolności gromadzenia koniecznych zasobów finansowych w kontekście nowych form finansowania;
- wdrożenie odpowiednich programów szkolenia zawodowego, tak aby dysponować pracownikami o wysokich kwalifikacjach, posiadającymi wiedzę niezbędną w dziedzinie B+R, wymaganą dla takiego wspólnego przedsięwzięcia i która okaże się niezwykle strategiczną dla przyszłości unijnego przemysłu. Owe wysokie kwalifikacje, odpowiadające wysokiemu poziomowi wiedzy technicznej wymaganemu na stanowiskach związanych z B+R, które zostaną utworzone, zahamują drenaż mózgow, będąc jednocześnie jednym z warunków koniecznych do zapewnienia wiodącej roli w tych strategicznych sektorach zarówno pod względem przemysłowym, jak i ochrony środowiska.

Bruksela, 12 marca 2008 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Dimitris DIMITRIADIS

⁽⁸⁾ Dz.U. C 44, 16.2.2008, str. 34 (TEN/286).